

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre... 16 kor.

Negyedévre... 4 «

Helyben házhoz hordva:

Egész évre... 20 kor.

Negyedévre... 5 «

Vidékre postán szállítva:

Egész évre... 24 kor.

Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállal közt.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, november 25.

Nem várt eredmény.

(—a) Egy hét múlt el a hirhett »felete péntek« óta, amikor a házelnök az alkotmány sarkalatos jogainak flagrns megsértésével megszavazottnak jelentette ki a Dániel-féle klotür-javaslatot és a kormány királyi kéziratral berekesztette a parlament ülészakát.

A parlamenti ülészak berekesztésének kettős célja volt. Azt akarta ezzel elérni a kormány, hogy a példátlan erőszakkal keresztül vitt új házszabályok mindjárt érvényesek legyenek, amint újra összeül a Ház. A félhivatalos kommunikék jelzik is már, hogy ennek alapján óhajtaná a kormány megszavaztatni magának a jövő év első hónapjaira szóló indemnitást és a reades ujonczozást az ex-lex elkerülésére.

Ettől azonban még nagyon messze áll a kormány, talán el sem jut odáig. De ha valami képzelhetetlen fufanggal és erőszakkal indemnitáshoz jutna is, sok hasznát aligha fogja venni. A bécsi és a külföldi sajtóban már felmerült az aggodalom az ilyen módon szerzett indemnitásnak érvényessége iránt, mely a király szentesítését is nehezen nyerhetné meg. Ennek alapján — azt hangoztatják ezek a közlemények — nem lesz a kormány feljogosítva vezetni az ország ügyeit és a külföld nagyon meggondolja, hogy szer-

ződést kössön-e olyan kormányval, a melynek törvényes felhatalmazása nincs a parlamenttől. Mert Andrassy Gyula gr. klasszikus szavai szerint jogsérelem nem lehet jogforrás.

Az ülészak bezárásának másik célja kétségkívül az volt, hogy a parlamenti szünet alatt lecsendesedjenek azok a háborgó szenvedélyek, melyeket az erőskezü miniszterelnöknek szerencsétlen parlamenti csinyje annyira felkorbácsolt s a szünet után nyugodtan kezdhesen a parlament munkájához.

Ezt a célját még kevésbé éri el a kormány, mint az előbbi. Ahelyett, hogy csillapodott volna a szenvedélyek tüze, kicsapott az a parlamenti tünderpatotából az utcára, a sajtóba, a klubhelyiségekbe, a vidékre, a törvényhatósági és népgyűlésekbe, az ország minden zugába, a közéletnek minden intézményébe.

Az öszön a geszti levél megjelenése után az ellenzéki pártkörökbe azzal tértek vissza a vidékről az egyes képviselők, hogy a házszabályrevízió ellen nem lehet obstructiót rendezni, mert nincs gyökere a népben, melynek nincs érve az iránt, hogy mily fontos és lényeges részét képezik a házszabályok alkotmányunknak.

Tisza szerencsétlen lépése, a pénteki erőszakos eljárás után megszűnt a közvélemény és a nép közönye a házszabályok iránt. Ez az egyetlen lépés jobban felvilágosította a népet, mint ezer szónoklat, hogy miről van szó, látja most már

a saját szemével, hogy a törvényhozás szabadsága forog kockán. Ezért pedig lángra lobban, ha magyar, a legközönségesebb lélek is.

Erre aligha volt elkészülve a kormány, mely a szenvedélyeknek első fellobbanásától annyira megijedt, hogy élén a miniszterelnökkel vidéki körútra akart indulni népgyűlésekre, hogy oltsa valamennyire azt a tüzet. De a higgadtabbak visszatartották e tervétől a kormányt, mert aggodalmat keltett, hogy a vidéken nem lesz elég rendőrség az ő oltalmukra.

Es ez a körülmény az ország népének e lázas, izgatott hangulata, aligha nem keresztülhúzza a kormányt egy másik számítását is. Azt t. i. hogy rövidesen feloszlassa a parlamentet és új választásokat rendezzen.

Tisza István gróf megmutatta már nem egyszer, hogy erős, bátor, sőt vakmerő ember. De mikor országszerte oly nagy az elkeseredés ellene és pártja ellen, akkor, — bármennyire kívánná is ezt a pártjában beállott nagymérvű bomlási processus, mely a 100 főnyi többséget 15-re olvasztotta le, — nem bátorság, hanem politikai esztelenség lenne részéről most választásokat rendezni.

Különösen ha még megvárja, míg az ellene szervezkedett szolidáris ellenzék bejárja az országnak minden zugát s még jobban feltűzeli ellene a nép hangulatát. Pedig az ellenzék nagy erővel kezdi meg akcióját s a vasárnap Budapesten

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A lótosz-leány.

— Pogány regé. —

Irtá: Sienkievics Henrik.

Egy szép éjszakán, mikor a telehold fényesen ragyogott az ég boltozatján, a hatalmas és nagy Krisena isten sokáig gondolkozott a világ ügyeiről, amelyet megteremtett és így szólt önmagában:

— Azt hittem eddig, hogy a férfi a világ legbölcsőbb és legszebb teremtése, most azonban belátom, hogy tévedtem. A férfi csak erős és okos, de szépség, költőiség nincs benne. . . . Ime itt imbolygatja lotusz virágait az éjjeli szellő; hogy kiválik szépségével a több virágok közül! Szirmai kinyílnak, mihelyt a hold és csillagok ezüstös fénye világítja meg az éjszakát és én nem vagyok képes elfordítani a tekintetemet. . . . Nem, a lotusz virágához nincsen hasonló, — tette hozzá mély sóhajtással.

. . . . Azután hirtelen nagy elhatározás érelődött meg benne. Megragadta őt az alkotás vágya és így gondolkodott:

— Isten vagyok. . . . Miért ne teremthetnék én olyan szépet, olyan tisztát az emberek között, amilyen a lotusz a virágok között? Hatalmamban áll, megtehetem. Olyan szépséget adok neki, hogy a férfiak szeme elhomályosodjék láttára és imádó hódolattal vegyék őt körül! . . . Lotusz, legyen belőled a legszebb leány és jelenj meg szímem előtt!

A szellő úgy rezgett, mintha fecskeszárnyak subogtak volna a levegőben, az éjszaka megvilágosodott, a hold ezüstös fénye vakítóan ragyogott a patakok csörgedező vizén, a zenébe átolvadó költészet csendült meg a madárkák, a fülemülék dalában, azután minden elcsendesedett. . . . A csoda megtörtént, Krisena előtt a lotusz emberi alakban jelent meg.

Az Isten maga is csodálkozott legszebb alkotásán és így szólt hozzája:

— Te, aki eddig a tavaknak voltál virága, légy most a költők gondolatainak virága. Beszélj, mit kívánsz tőlem.

És a leány beszélt. Hangja olyan édes, olyan igéző volt, hogy kiérzett belőle a lotusz fehér szirmainak susogása, melyeket csendesen csókolgat a nyári éjszaka bódító, szerelmes szellője.

— Hatalmas Isten, te életet adtál nekem, de hol lesz az otthonom? Ne feledd, hogy míg virág voltam, minden szírmom remegett, ha szellő fujdogált, féltem a zivatartól és a romboló záportól, reszkettem ha mennydörgött és villámlott és nem tudtam kiállani a nap égető hevét. Te más alakot adtál nekem, de meghagytad régi természetemet. Félek a földtől és mindentől, ami rajta van. Adj olyan otthont, hatalmas Isten, ahol nyugodtan megmaradhassak.

Krisena a csillagokra emelte szemét, gondolataiba mélyedt egy pillanatig, azután megkérdezte:

— Te tiszta vagy, mint a szüzféhr hó,

akarod, hogy otthonul adjam neked a hegyek csucsának örökös fehérségét?

— Hatalmas isten, a hó és jég hideg, fagyasztó és megöl. . . . én félek.

— Jól van. Kristálypalotát építek neked a hullámok között a tenger mélyében.

— Az oceanban óriás szörnyetegek tanyáznak, amelyekhez nem vagyok hozzászokva. . . . én félek.

— Akarsz lakni a sivatagok közepén örökös magányban, ahol élő lények nem háborgatnak?

— Uram, a sivatagokon vad viharok dülnek, amelyek felkorbácsolják a sárga homokot és mindent eltemetnek.

— Mit tegyek hát veled testet öltött virág? Ellora barlangjaiban szent remeték laknak, akik senkit sem bántanak. . . . Akarsz ott lakni velük a sziklák mélyében, távol a világ zajától?

— Sötét lesz nekem, hatalmas Isten.

Krisena nem válaszolt. Egy követ vett fel a földről, forgatta és alakította kezében. A lány előtte állott és remegve nézte az isten munkáját.

*

Beköszöntött a hajnal, rózsaszínűen pirka-dozott az ég alja.

A tavak vizein, a pálmák és bambuszok leveleinek harmatcsöppjein aransugarak játszadoztak.

Az ibiszek, a kéktollazatu darvak hangos lármával fogadták a nap feljöttét. Az erdők

tartandó népgyűlés után, illetve már azal egyidejűleg, elárasztja a vidéknek minden gócz pontját. Vasárnap kilenczven helyen rendeznek népgyűlést.

Ezen akciónak hullámverése néhány nap múlva már Nagyváradra ér és izgalmas, lázas napot készít ennek a minden tekintetben exponált városnak, hol a legszélsőbb irányzatok vivják egymással elkeseredett harcukat

Nemzetiségek az iskola reformokról.

Máramaros-Szigetről írják: Máramarosvármegye legutóbb tartott közgyűlésén érdekes és megfigyelésre méltó volt az oroszok és oláhok viselkedése. Balogh Mihály orosz prépost-vikárius gyűjtő beszédet mondott, a melyben ajánlott a Berzeviczy Albert miniszterhez küldendő hálás felirati indítványát, óhajtja, hogy az orosz nemzetiség magyarul megtanuljon és még azt sem bánna, ha egész Máramaros oroszságának magyar lesz az anyanyelve, mert azért gör. kat. vallása megmarad, magukat pedig most is magyar hazafiaknak tartják. Nagy hatással volt a beszéd. Az oláh vikárius, Brád Timusz és a vármegye főügyésze, Mihályi János félti a román nemzetiséget, ha a magyar nyelv tudása, tanulása törvényileg kívántatik. Foody László gör. kat. oláh esperes nem osztja az aggodalmakat, a máramarosi oláhok, oroszok mindig a magyarokkal tartottak és soha sem csalódtak a magyarok szeretetében. Teljes szívéből pártolja az indítványt. A közgyűlés 79 szótöbbséggel 8 szavazat ellen határozattá emelte a miniszterhez intézendő indítványt. A máramarosi oláhok hangja, bár feltárták aggodalmaikat, nem volt támadó.

Máramarosvármegye területén a közös legeltetésre használt területek megállapítása, rendszeres kezelése, legelő-rendtartások átdolgozása ügyében a földmivelésügyi miniszter Németh József miniszteri titkárt küldte ki, hogy a ható

ságok fejeivel és a hivatalos tényezőkkel a módok felett tanácskozzék. Az értekezleten báró Perényi Zsigmond főispán is résztvett. A tanácskozáson megállapították a legeltetési ügyek rendezését, mely már a jövő évben lép életbe s ezzel Máramarosvármegye közgazdaságának igen fontos ügye vesz fordulatot.

Apponyi Albert Nagyváradon.

— Az egyesült ellenzék akciója. —

Tisza István nem jön Nagyváradra.

Az a lelkesedés, mely az egész ország ellenzékét egy táborba szólitotta Tisza István gróf törvénysértésével szemben, a vidék városai közül első sorban Nagyváradon fog leghatalmasabb hullámokat vetni.

Itt fogja az egyesült ellenzék országvilág előtt dokumentálni, hogy mikor az alkotmány van veszélyben, akkor feledik azt, a mi őket elválasztja, hanem megtalálják azt, ami egyesíti a hazafiasságot.

Az ellenzék minden árnyalatának vezérférfiai fognak itt találkozni, maga Apponyi Albert gróf fogja itt egyikét tartani büvös, lebilincselő és hazafiasságtól lángoló beszédeinek.

Megtisztelés ez Nagyváradra, mert hazafiasságát, e város jelentőségét, sutyát ez bizonyítja legjobban.

Tudósítónk a tegnapi hírekről következőben számol be:

A függetlenségi párt tegnapi gyűlésén jelentették be mindazon képviselők érkezését, kiket már tegnap említettünk. A programot erre következőleg állapították meg:

Hétfőn délután érkeznek 4 órakor Sárospatakról Eötvös Károly és Olay Lajos, kiknek tiszteletére bankett lesz.

Kedden délután fél 1 órakor jönnek a többi képviselők. Délután három órakor lesz a népgyűlés a Fekete Sas nagytermében. A gyű-

lés hivatalosan, mint a nagyváradi függetlenségi polgárok nagygyűlése lesz megtartva, amelyre hivatalosak az összes ellenzéki férfiak. Határozati javaslatot egyik nagytekintélyű polgártársunk fog előterjeszteni. A rend fentartásáról karszalagokkal ellátott 150 főnyi polgárőrség fog gondoskodni. Este bankett, melyen részt vesznek az összes biharmegyei függetlenségi pártkörök.

Tegnap este érkezett meg a hír, hogy Apponyi Albert gróf és Zichy Aladár gróf, a néppárt elnöke is megígérték a nagyváradi népgyűlésen való részvételüket. A hírt minden felé nagy lelkesedéssel fogadták.

Eddig tehát a következő képviselők érkezése bizonyos: Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár gróf, Hock János, Rákosi Viktor, Lendl Adolf, Polónyi Géza, Barabás Béla, Holló Lajos, Benedek János, Eötvös Károly, Olay Lajos, Vássonvi Vilmos, Molnár Jenő, Szatmári Mór, Molnár Ákos, Leszkay Gyula, Balogh Mihály, Marjay Péter, Barta Ferencz, Illyés Bálint, Bernát Lajos. Kilátásba helyezték jövetelüket, de még végleges választ nem adhattak Ugron Gábor és Bánffy Dezső báró.

Érdekes, hogy a népgyűlés elé már gurulnak a hivatalos akadályok. A főmérnöki hivatalnak eszébe jutott, hogy a Fekete Sas karzata — gyenge. Ma szakértők fogják eldönteni, hogy a karzat gyenge-e, vagy a muszájból egyszerre előrántott akadály? Csodálatos, hogy most egyszerre oly gyengén áll az a karzat!

A parlamenti válság.

A politikai zavaros helyzetnek Andrássy Gyula gróf levele óta nincs nagyobb eredménye.

A kilépések kezdenek éimádozni, a volt nemzetipártiak és az agráriusok kiválási hire hirlapi kacsának bizonyult, sőt az agráriusok lapja a Hazánk közlése szerint ez a közel jövőben nem is várható.

Szél levelét várják idegesen és nagyban készülődnek a népgyűlésekre.

A politikai válságról a nap folyamán a fővárosból a következő tudósítást vettük:

A király és a házfelosztás.

Beavatott és előkelő forrásból jelentik, hogy a korona magatartása okozza a legnagyobb gondot a miniszterelnöknek, aki a szabadelpártban maga hirdette, hogy ha nem sikerül neki az indemnitási javaslatot legalább decemberben keresztülhajtani, lemond állásáról.

A helyzet illetén fordulata nemcsak a magyar képviselőház magatartásával van kapcsolatban, hanem külső körülmények élesítik a válságot szinte megoldhatatlanná.

A király szilárdan fenntartja azt az elhatározását, hogy csak akkor engedi meg a Ház felosztását, ha a budget vagy indemnitás meg van szavazva és pedig alkotmányos módon, hogy a király a törvényt szentesithesse is.

Mihelyt tehát az ország ex-lexbe kerül, a válság megoldhatatlan, mert új választásokat nem lehet kiírni.

Az uralkodónak az is aggodalmat okoz, hogy ha az indemnitási törvény nem teljesen az alkotmány szellemében szavaztatik meg, ugy a nemzetközi érintkezésben is zavarok állhatnak be és idegen parlamentek ellenzékei a kereskedelmi szerződések megújíthatását lehetlenné tehetik azzal, hogy az állam hitelét kétségbevonják.

pávái és marabujai szintén hallatták hangjukat, de ugyanabban a pillanatban emberi hang is csendült meg, melynek kíséretében huroknak harmonikus zengése hallatszott.

Krisena föltekintett és így szólt:

— Valmiki, a költő, aki dalával köszönti a mindenséget bearanyozó az éltető napot.

... A futórozsák függőnye, amely a fákról lelógott, szétvált és a tó partján megjelent Valmiki

A testet öltött lotusz láttára himnusza elmúlt.

Keze végigcsuszott hangszerének hurjain, karja alá hanyatlott, maga pedig némán, mozdulatlanul állott, mintha Krisenát Isten szoborrá változtatta volna.

Az isten csodálkozott a váratlan hatás láttára és így szólt:

— Térj magadhoz Valmiki és beszélj.

És Valmiki megszólalt, de egyebet nem tudott mondani:

— Szeretek!

Ez az egy szó hagyta el ajkait, de a bölcs isten megértett mindent. Arcza felragyogott és mintha tudta volna, hogy mitévő legyen, megszólalt:

— Virágból lett virág, találtam számodra otthont a földön Otthonod legyen a költő szíve.

Valmiki fátyolozott, remegő hangon ismételte.

— Szeretek!

A hatalmas és mindenható Krisena isteni akarata beteljesült.

A leány mosolygott, miként a nyári nap

s komoly volt, miként a szent Ganges hulláma, mikor birtokába vette a szentélyt, amelyet az Isten neki kijelölt. Mikor azonban meglátta belülről a költő szívet, újból aggodalom fogta el. Azt hitte, hogy jeges fuvallat érinti. Arcza halotthalványra vált és remegett.

Krisena csodálkozott:

— Legszebb leány, a virágból lettél, te a költő szívében is félsz?

— Nagy Isten, válaszolt a leány — milyen otthont adtál te nekem? Hisz ebben az egy szívbem együtt van minden, amitől remegek. Itt látom a hegyek dermesztő havát, a tenger minden mélységét a sivatagok minden bömbölő viharát és Ellora sziklabarlangjainak örökös sötéttségét. Istenem, teremtem, hogy tehetél ilyen... én félek.

A bölcs Krisena azonban jóságosan válaszolta:

— Oszoljék el a félelem, amely megremegteti szivedet. Ha hó és jég van Valmiki szívében, te leszel a tavaszi szellő fuvallata, amely azt megolvasztja; ha a tenger mélysége van benne, te leszel annak a tengernek legdrágább gyöngye; ha sivatag szívének belseje, te szorod el ott a boldogság soha el nem hervadó virágának magvait, ha sötétek Ellora sziklájának barlangjai, te leszel a napfény, mely megtöri és eloszlatja az örök homályt.

... És a leány nem félt többé.

Valmiki, a költő pedig felocsudott mozdulatlanlanságából, leborult Krisena előtt és hangos szóval kiáltotta:

— Légy áldott, Istenem!

A magyar parlament határozatának a törvényességét kétségbevonhatja a magyar ellenzék, de a magyar parlamenten kívül ehhez senkinek joga nincsen.

A korona presztízse és a monarkhiának idegen államokhoz való viszonya is beleszólnak a magyar válságba, a mely ilyen módon felette kedvezőtlen kilátásokat nyújt a Tisza-kabinetnek.

Széll levele.

Széll Kálmán levele még mindig nem került a nyilvánosság elé. Ennek egyszerű magyarázata az, hogy Széll megváltoztatta eredeti tervét és tegnap nem küldte el azt a jelzett rövid levelet, melyben egyszerűen csak annyit mondott volt, hogy az erőszakkal nem ért egyet és leteszi mandátumát. Széll ezt a levelet megsemmisítette és új levelet írt, melyben igen behatóan és igen komolyan foglalkozik a helyzettel. Ezt az új levelet a ma délelőtt 11 órakor Rátótról elindult gyorsvonatra feladta és este 7 órakor érkezik Budapestre a «Budapesti Tudósító» című nyomatos címére, mely a levelet sokszorosítani fogja és szét is fogja még ma este küldeni.

A nagyváradi tiltakozó gyűlés.

Az ellenzéknek keddre hirdetett nagyváradi gyűléséről egyik kormányparti fővárosi esti lap a viszonyokkal ismerős embertől azt az aggodalmat közli, hogy a tiltakozó gyűlés *esetleg véres zavargással fog végződni*.

Kíváncsiak volnánk, ki az a viszonyokat jól ismerő ember, aki ilyen riasztó hírekkel szolgál a fővárosi sajtónak.

A polgárság mindenestre jogosan megvárja, hogy nyugalmáról, biztonságáról gondoskodva legyen, úgy tudjuk, hogy e tekintetben a főispán a főkapitánynyal már tanácskozott is, de hisszük és feltételezzük, hogy az ellenzéki polgárság magatartása mellő lesz az ügy komolyságához. És feltételezzük azt is, hogy a hétfői szabadelvűpárti gyűlés nem fogja provokálni az ellenzékét. Van ugyanis elég gyűanyag a lelkekben és a levegőben.

A vasárnapi gyűlés.

A vasárnapi tiltakozó gyűlés és körmenet rendőri bejelentését ma délelőtt adták be a főkapitányságnak. A bejelentés szerint a tiltakozó gyűlés vasárnap délután fél három órakor lesz a Vigadó összes termeiben. A felvonulás pedig a gyűlés után lesz a Dunaparton, Esküuton, Kossuth-utcán, Kerepesi-uton és Erzsébetköruton a függetlenség pártkör házáig. A rendért tíz polgár felelősségei vállalt. A menetnek lesz *száz főrendezője és ezer rendezője*; a rendezők fehér karszallagot, a főrendezők nemzeti színű vállszallagot viselnek. A főrendezők az előzetes rendező-bizottság tagjai, rendezők az önkéntes tüzoltók, az egyetemi ifjúság és mintegy 500 polgár. Egyesületek és testületek zászlaik alatt vonulnak fel. Bejelentették részvételüket a szomszédos községek is.

Kaas Ivor és a főpolgármester.

Néhol egy kis humor is vegyül a politikai forgatagba.

Érdekes epizód játszódott le tegnapelőtt a fővárosi közgyűlési termében. Báró Kaas Ivor odaállott a főpolgármester elé és fujta a Kossuth-nótát.

Márkus József főpolgármester kedélyesen odaszól neki:

— Hadd el barátom, szebben tudom én ezt fujni, mint te!

— Hát tujjad!

— Fujom, fujom, de nem itt! — volt a befejező válasz.

Az egyetemi ifjúság tüntetése.

Az egyetemi ifjúság nagy csapata délelőtt ellátogatott az állatorvosi főiskolába és az intézet hallgatóit felszólította, hogy csatlakozzék az egyetemi ifjúság mozgalmához. Az állatorvosi főiskola hallgatói nagy lelkesedéssel tettek eleget az egyetemi ifjúság kívánságának.

Az ifjúság különben ma délután három órakor gyűlést tartott a Saskörben, a melynek egyedüli tárgya a vasárnapi népgyűlésen való részvétel megállapítása volt.

Kalandos kombinációk.

Ma sincs hiány kalandos kombinációkban. Másnak alig mondható u. i. az a hír, hogy *Perczelt feláldozza* a kormány s helyébe *Wekerle* teszi házelnöknek.

Wekerle pedig *Apponyi* Albert grófot is kívánja a kormányzat számára. És Tisza István gróf szívesen engedi át *Apponyi* grófnak a belügyi tárczát, a mely esetben a pénzügyi tárczát cserélné fel a belügyivel.

Ilyetén változással a szövetséges ellenzék — így írja egy kormányparti krajczáros lap — hajlandó magának fogadni a hárszabályrevízió tervét, még pedig olyan alapon, hogy a kiküldendő bizottságba az ellenzék számarányához mérten vehessen részt. Természetes, hogy ezt meg kell előznie a teljes restituczióknak, amely megtörténnék egy határozati javaslat elfogadásával, amely a Dániel-féle határozati javaslatot hatályon kívül helyezné.

Ez persze csak amolyan álmodozás, de annak a jele, hogy a kormány szeretne valami mentő-formulát kitalálni.

Szabadelvű gyűlés Ugocsában.

A nagy-szöllősi választókerület több szabadelvű választója pártgyűlésen kívánja megvitatni a jelen politikai helyzetet s ezért felkérték a párt elnökét, hogy a legtávolabb eső községeknek is megfelelő időközben bocsássa ki a meghívást, hogy minden választónak módjában álljon a gyűlésen megjelenni és azon véleményét nyilvánítani.

A szabolcsmegyei szabadelvűpárt gyűlése.

A szabolcsmegyei szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága nov. 27-én, vasárnap, Nyíregyházán a Korona-szálloda nagytermében délelőtt 10 órakor gyűlést tart, a melyen dr. Mandel Pál orsz. képviselő a politikai helyzetet fogja ismertetni.

A keletázsiai háború.

Port-Artur helyzete.

Pétervár, nov. 25. Minden eddigi hírrel ellentétben itt biztosra veszik, hogy Port-Artur még igen sokáig tarthatja magát, sőt megvan a győződve arról, hogy a balti flotta idejében érkezik meg a keletázsiai vizekre, hogy Port-Arturt fölsszabadítsa. Egy Askrebkin Sergius nevű kirurgus Port-Arturból Pétervárra érkezett és csodadolgokat beszélt Stössel tábornoknak és feleségének hőssiességéről.

A tábornok — ugymond — Port-Artur lelke. Mikor alszik, vagy mikor pihen, arról senkinek sincs sejtelme. Mindig az előtérben van, mindig nyugodt és céltudatos. Eleintén nem volt kedvelt egyéniség a helyőrség katonái és tisztikara előtt, mert nagyon szigorúnak látszott. Ma azonban mindenki kész az életét is feláldozni érte. Sokszor kéri őt, hogy kimélje magát. Erre ő csak mosolyog és kezével elutasító mozdulatot tesz.

A tábornok feleségét általában »Port-Artur őrangyalá»-nak nevezik. Mindig a sebesültek ápolásával foglalkozik; gyászolja a halottakat; leveleket ír a sebesültek hozzátartozóinak

és sokat foglalkozik a gyermekekkel, a kik Port-Arturban vannak. S mindezt szintén nyugodtan végzi. mialatt egyik a golyó másik után zug el a levegőben a fülei mellett.

London, nov. 25. Port-Arturból jelentik, hogy a helyőrség nélkülözései egyre elviselhetetlenebbek. A nyolczezer katona közül alig másfélezernek van téli ruhája, a többi nyári zubbonyokban kinlódik a kegyetlen hidegben. A folytonos ágyutüzéleéstől tömérdek ember nehéz szembetegséget kapott. Október 20-tól november 12-ig kétezer embert temettek el a város csupa rom, az arzenál kőhalmaz s a kikötőben álló hadihajók telve vannak sérülésekkel.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. táv.) Moszkvából jelentik a »Daily Telegraph«-nak, hogy Stössel tábornok hosszú sürgönyben jelentette a czárnak, hogy a portarturi erősség nem tartható soká. Nagy éhség van a városban s megtörténnik, hogy a katonák napokig nem kapnak ennivalót, mert nincsen. Az egész helyőrség ki van éhezve s így csak napok kérdése az erődök föladása. Hír szerint a czár még mindig nem akar beleegyezni Port-Artur föladásába.

Stössel meghalt?

Budapest, nov. 25. (Saj. tud. táv.) A párisi *Matin* tudósítója jelenti, hogy Stössel tábornok meghalt, Ezt a hírt azonban még nem erősítették meg.

Mukden körül.

Mukden, nov. 25. Mukdenből ellentmondó hírek érkeznek. Az egyik szerint mindkét sereg elhatározó ütközetre készül, a másik azt jelenti, hogy csak a tüzéségek tüzelnek egymásra. A tüzéségek harcának a főcélja, hogy maszkirozzák a seregek mozdulatait. Mindegyik fél azt szeretné, ha a másik támadna.

London, nov. 25. Mukdenből, a keleti hadsereg főhadiszálláról jelentik, hogy az orosz csapatok folyton állandó felderítő szolgálatot tesznek. A japánok ismét ostrom alá vették a Putilovdombot, de az oroszok a japánokat bajonettel visszaverték. Az ütközet igen heves volt és mindössze hat perczig tartott. Az oroszok harmincz embert veszítettek.

London, nov. 25. Az oroszok legújabban 1300 millió kölcsönt akarnak felvenni. A kölcsön teljesen biztosítva van.

UJDONSÁGOK.

Megyebizottsági tagok választása.

A csütörtökön Biharmegye választókerületeiben végbement megyebizottsági tagok választásáról már közöltük az azon nap beérkezett jelentéseket.

Nem igen hozott meglepetést a választás. Ugrán *Tisza* István grófot beválasztották; ellenben *Hegyesi* Márton, a megyei szabadelvűpárt társelnöke *Berettyó-Ujfaluban kibukott*. A szabadelvűpárt már gondoskodik, hogy pótlólag bejuttassa valamelyik választókerületbe. Erre ki is szemelték a szentjobbi kerületet, ahol a választást megfélebbzték.

A már közölteken kívül még a következők választottak be megye bizottsági tagokká:

Köbölkuton: Molnár Ákos orsz. képviselő Klein Mór.

Berettyó-Ujfalun: Balogh Tihamér, Kerekes Gyula, Tóth Ede.

Mezőkeresztes: Ertsey Dezső, Juricskay Akos, Pallay Lajos.

Magyar-Cseke: Dr Dési Géza és Darvas Imre.

B-Illye: Czajlik György, Szikszay Lajos, Szeidl Henrik, Zilahy Lajos.

Ugra: gróf Tisza István, Gólya János, Neumann Zsigmond.

Geszt: id. Markovits Károly, Tóth Mihály, Székelyhidi Károly.

Micske: dr Márkus László, Leelössy Albert, Beóthy Ödön, Borsos Béla, Miskolczy Árpád, Morvay Loránt.

Belényes: Buttyán János, dr Schwimmer Márton.

Komádi: Eötvös Gyula, Nagy P. István, Bujdosó Dániel.

Szakáll: Kolb Rezső, ifj. Frankó Endre.

Bihar-Torda: Lőrinczy Károly, Bakacs Béla.

Szentjobb: Hoór Szilveszter, Nagy Kálmán. A választás elnöke Gaál Sándor volt. A választást hivatalból megfélebbzik.

Báránd: Szabó József, Futó József.

Tenke: Szabó Sándor, Kovács Béla.

Bélfenyér: Toperczer Sándor, Popovits J.

Gyanta: Kiss Ernő, Boglucz Béla.

Görbed: Roxin György, Blága Ferencz.

*** A tanfelügyelőség köréből.** Hogy Sáros Orbán nyugdíjaztatása folytán távozott Biharvármegye tanfelügyelői székéből s helyét Vasady Lajos elfoglalta, teljesen átalakult a tanfelügyelőség személyzete is. Szemes Imre és Mikler Árpád segédtanfelügyelők is eltávoztak, előbki nyugalomba, a másik áthelyeztetett, helyüket újak foglalták el. Tegnap pedig megjelent a Budapesti Közlönyben a tanfelügyelőségi tollnok személyében történt változás is. Dr Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter Kiss Pál János biharvármegyei kir. tanfelügyelőségi tollnok, okleveles tanítót az ujbudapesti állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki. Helyét a tanfelügyelőségénél dr Nagy Zsigmond marostordamegyei kir. tanfelügyelőségi tollnok foglalja el, kinek ide helyeztetését szintén a legújabb hivatalos lap hozza.

*** A gyermekkorház kibővítése.** Az alig két évvel ezelőtt megnyitott Sztaroveszky-alapítványi gyermekkorház mind népszerűbb lesz s állandóan fokozódik iránta a közönség bizalma, annyira, hogy már is szűknek bizonyult. Nagyvárad városa elhatározta, hogy tizágygyal kibővítse a kórházat s e célra egy új kórtermet építenek az alapítvány terhére. A belügyminiszter a kórház kibővítését jóváhagyta.

*** Az ifjúság a Magyar Szó ellen.** A debreczeni főiskolában levő felsőbb tanulók olvasó egylete választmányi ülést tartott, melyen a »Magyar Szó« című fővárosi napilapot »hazafiatlan és köpönyegforgató irányba miatt« az Olvasó Egyletből kitiltotta, mert annak olvasása »megmértelvezőleg hat az ifjúság hazafias érzületére.« A választmány határozatát az egész ifjúság lelkesedéssel és helyesléssel fogadta és a Magyar Szó példányait felháborodásuk és megvetésük jeléül darabokra tépték. A »Magyar Szó« az a jeles ujság, amely a nagyváradi kereskedelmi kamarától fegyelmi uton elmozdított dr. Pályi Ede szerkesztésében napról-napra rágalmazta és gyalázta a katolikusokat.

*** Leugrott a templomtoronyról.** Hajdu-Nánásról írják: Mocsár Bertalan hajdunánási cigány, kinek felesége betöréses lopás miatt börtönbe került és ott öngyilkossá lett, felesége utáni bujában a református templom-

toronyba ment és mikor ott estére harangozni kezdtek, leugrott a torony ablakából s azonnal szörnyethalt.

*** A mi népünk jellemzésére** igen érdekes fényt vet az alábbi rövid, de sokat mondó kis történet. A J. és W. helybeli cég egyik váradi hírlapban egy iroda gyakornoki állásra hirdetést tett közre. A hirdetés következtében egy fiatal ember, ki kissé előrehajlott felső testű, egész alázattal jelentkezve a főnök urnál, felvételét kéri. A főnök ur igen nyájasan fogadja a kissé orrhangból is beszélő fiatal embert, a legjobb auspicziumok között azzal bocsájtja el, hogy felvételét írásban is kérelmezze s azután rendben lesz minden. A fiatal ember már egész boldog volt, hogy egy kis álláshoz juthatott. Szép gömbölyű betűkkel kifogástalan fogalmazványban még az napon megírta kérvényét s örömmel vitte leendő főnökéhez, ki azt átvéve, szinte gyönyörködött a calligrafikus betűkben és szabatos mondatok szövegezésében, mintha csak az új akvizitio jólesőleg töltene el lelkét. Midőn azonban a kérvényt végigolvasta s az alatt foglalt félreismerhetlen tözsgyökeres magyar nevet, mely keresztény voltát elárulta, megpillantotta, a különben nyájas arcz elkomorodott s a homlokra redők vonultak, majd az ajkak nyitak meg azon jellemző szavakkal, hogy »sajnálom, de bizonyos okokból nem alkalmazhatom.« A fiatal ember, mintha csak azokat a bizonyos okokat megsgtáák volna neki, mosolyogva annyit válaszolt, hogy: »Szinte gondolom miért.« Erre a főnök ur szintén egyet mosolyogva, csak annyit jegyzett meg, »hát kérem ez nátnak így van.«

*** Dr Kornstein Lajos meghalt.** A nagyváradi orvosi karnak tekintélyes, kiváló tehetséges tagja dr Kornstein Lajos tegnap délután hosszas szenvedés után elhunyt. Halála nem jött váratlanul, a vész csírát régebb idő óta hordja belsejében, de ő nem törődve saját maga egészségével, folytatta orvosi praxisát lelkiismeretesen a szenvedő emberiség javára, csupán mióta állapota súlyosbodott, szakított magának annyi időt, hogy a külföldön keresen gyógyulást.

Kornstein Lajos a közéletben is nagy szerepet játszott. Tagja volt Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának, ugyszintén a város kulturális s jótékony egyesületében is helyet foglalt mint tag, vagy mint vezető. A biharvármegyei orvos és természettudományi egylet alelnökét vesztette el benne, a kitünő kártyáron kívül.

Halála őszinte részvétet keltett városszerte, mert régóta működik Nagyváradon, mint a város egyik legjobb híru orvosa s finom modoráért, képzettségéért általános becsülésnek, tiszteletnek örvendett.

Elhunytát neje, két fia s előkelő rokonság gyászolja. Temetése holnap délelőtt fél 11 órakor lesz a Szilágyi Dezső-utcai gyászházból melyen az orvosi kar, a város törvényhatósága s számos egyesület testületileg vesz részt.

*** Irógép.** Használt, de egészen jó karban lévő, lehetőleg 4-es számú Smith Premier irógép olcsó áron kerestetik. Czim a szerkesztőségben megtudható.

*** A temesvári muzeum tolvaját elfogták.** A temesvári muzeum tolvaja tehát megkerült. Érdekes, hogy a nagyváradi rendőrségnek jutott az a szerencse, hogy elfogja, mivel a tolvaj Nagyváradon telepedett meg nagystilű munkája után. De vajjon a váradi muzeum tolvaját mikor leszünk mi szerencsés-

sek a rendőrség kezei között látni? A temesvári muzeum tolvajának elfogásáról a következő tudósítást adjuk:

A temesvári megyei muzeum kárára még június és szeptember hónapok közötti időtájt lopás történt, melynek során 79 aranyérem eltűnt. Az érmek aranyértéke közel 6—7000 korona, mübecsük azonban jóformán kétszeres. A temesvári rendőrségnek gyanuja kezdetben is a muzeum ör fiára Nagy József 26 éves papírkereskedősegédre irányult, ki a lopást követő napokban nyomtalanul eltűnt Temesvárról. A temesvári rendőrség azután megtudta, hogy Nagy József, ki időközben több városban megfordult, Nagyváradra került és itt letelepedett. Megkereste tehát a nagyváradi rendőrséget Nagy József megfigyelése végett. A nagyváradi rendőrség hosszabb időn keresztül tartott kutatás után megállapította, hogy Nagy József bár foglalkozás nélkül volt, meg lehetős költsékes életmódot folytatott. Erről értesítettvén a temesvári rendőrség, Rhédey Gyula r. biztost tegnapelőtt elküldötték Nagyváradra. A kiküldöttel Kemény Ignác r. biztos járt el és a Bihar vámon tul levő házban, Hurt nevű szatócsnál, Nagy József rokonánál tegnap délelőtt házkutatást is tartott a rendőrség és ez alkalommal több érmet megtaláltak. Nagy József, ki kezdetben tagadott, a nagyváradi rendőrség által megejtett eredményes házkutatás után beismerte a lopás elkövetését és azt is, hogy a lopott érmek nagyrészét Temesvárt eladta. A hurokra kerül tolvajt lezárták s ma Temesvárra kísérik.

*** Harcz az alkoholizmus ellen.** A X. nemzetközi alkoholizmus elleni kongresszus végrehajtó bizottsága november hó 28-án, hétfőn délután 6 órakor a központi városházán, a közegészségi ügyosztály termében ülést tart a következő napirenddel: Főtitkári jelentés folyó ügyekről. Munkás bizottság jelentése. A kongresszus meghívójának bemutatása. A kongresszus céljait tárgyaló röpirat szövegének tárgyalása és megvitatása.

*** Drága szivesség.** Fankus Mária, Varju-utca 10. szám alatt levő lakásában Kaszna György helynélküli kocsisnak szállást adott. Kaszna azután tegnap délelőtt szobaasszonya távollétében összeszedte ennek 30 koronát érő holmiját és azzal kerekelt oldott. Eljárás folyamatban.

*** Vádló és védő.** A tárgyaláson igen élénk, sőt éles hangon folyt a vita a védőügyvéd és az ügyész közt. A legszebb gombaságokat vagdoszták egymás fejéhez és mindenik azon volt, hogy lefőzze a másikat. Végre az ügyész kivágta a rezel, mondván:

— Ugyan kérem, ne szavaljon az ügyvéd ur itt olyan nagyon. Elvégre is kettőnk közül ön csak Kovács Jánost képviseli, én pedig Ö Felségét, a királyt!

— Csakhogy Kovács János — felelte csendesen a védő, amikor engem választott, tudta, hogy kihez jön. Nem hiszem, hogy király Ö Felsége, mikor önt a képviselével megbizta, tudta volna, hogy kihez megy.

*** Az osztálysorsjáték** tegnapi húzásán a következő nyerő számokat húzták ki:

10,000 koronát nyert: 57566.

2000 koronát nyertek: 78748 92253.

1000 koronát nyertek: 151172 27179 27878.

500 koronát nyertek: 79294 84148.

300 koronát nyertek: 15530 19901 23470 34085 40230 41831 58304 60529 87536.

100 koronát nyertek: 189 5011 5403 9251 13619 13912 14972 20775 20912 21150 23482 33414 85506 37962 39956 40966 43384 43426 49091 54606 60834 62547 63984 65627 72331 73752 75148 76542 80394 84078 84478 85479 90517 90696 91180 93823 94474 101573 104787.

A többi kihuzott számok 40 koronát nyertek.

*** Felülfizetések.** A kir. kath. jogakadémiai Segély-egylet javára rendezett táncszte-

lyen felülfizetések a következők: dr Szmrecsányi Pál püspök 40 kor., dr Hoványi Gyula jogtanár 10 kor., Mártonffy Gyula (Szakál) 10 kor., Györy Géza (Vaskó) 10 kor., Steinsberg Mór altábornagy 5 kor., Rozsly Géza 4 kor., Ravazdy Barna (Cséffa) 2 kor., dr Láng Frigyes 2 kor. Összesen: 83 korona. A rendezőség.

* **A nagybőgő sorsa.** Zambó György zenész 180 korona értékű nagybőgőjét a Bunda korcsma helyiségéből tegnap délután elemelte Hamza Lajos zenész és elzalogosította Horvát Emánuelnél 20 koropáért. Hamza az így szerzett pénzzel Budapestre utazott. Az eljárást folyamatba tette ellene a rendőrség.

x **Van szerencsém** a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a körösparti vendéglőmben, melyet a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg rendeztem be, ma nagy dísznótort rendezek. Minden este elsőrendű cigány zene, friss csapolású Dréher sör, zóna reggelik, hideg és meleg ételek minden időben pontos kiszolgálás és olcsó árak mellett kaphatók. Nyári és téli kényelmes fedett helyiségeim módot nyújtanak a legkényesebb igényeket kielégítenem. Midőn ezt a n. é. közönségnek b. tudomására hozom azon szerény óhajomnak adok kifejezést, hogy úgy mint a jelenben, a jövőben is minél számosabb b. látogatósaikkal engem továbbra is megtisztelni szíveskedjenek. Kiváló tisztelettel Szabó Gyula, vendéglős. Abonensek felvételnek.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Szombat: Kis püspök.

Vasárnap: Délután Uzsai gyöngy (népszínmű), este Boccaccio (operette.)

A kis püspök.

— Lovassy Andor vigjátéka. —

Lovassynak szerencséje van. A milyen gyenge a darabja — volt alkalmunk már jó régen elmondani róla a véleményünket — oly erős volt az előadás. Az egyenetlenségeket lecsiszolták a színészek, az ürességet áthidalták nevetető mókákkal, a mese hiányát pótolták azzal, hogy városunk egyik népszerű alakja vonult fel maszkirozva a színpadra, szóval volt miért tapsolni, bár itt-ott a taps nagyon mesterségesen jött elő.

Bizonyos, hogy A kis püspökből hiányzik a komikum finomabb, magasabb foka. Helyzet komikummal hat s e tekintetben nem valami válogató. Nagyon vaskosan karrikaturáz, sokat biz inkább a színész mérséklő izlésére. Ez a magyarázata, hogy hir szerint a darab Debreczenben egyáltalán nem tetszett, olvasva pedig — mint annak idején bővebben kifejtettük — unalmas. Az előadók ritka szerencsés megválasztása és nagy lelkesedése varázsolta elő mégis a derüs perczeket.

A kacagtatásban Szathmáryé volt az oroslánrészt. Fördőorvost játszott s ez alkalommal megszólalásig hiven ábrázolta városunk egyik, jó kedvéről és Jegénye-fürdőjéről híres fürdőorvosát. Mozdulatai, kacagása, beszédmodora, járása, maszkja, egész ruházata az utánzás tökélyét jelentette. Hogy még a leghitlenebbek se kételkedhessenek, a Jegénye-fürdő több ízben előfordult élcz alakjában, minek viszonzásául a közönség karzati része felvonás végén zajosan hívta a lámpák elé — a fürdőorvos eredetijét.

Nem egészen helyes dolog ugyan valakit annyira hiven utánozni, de ha már megtörtént a tréfa, valljuk meg, pompásan sikerült.

Másik sikerült alak Örley Flóra nevelőnője volt. Ügyességével, rutinjával az elnagyolt szerepet kiemelte és az elsők közé vitte. Tóth Elek a czimszerepben igen jól eltalálta, mennyivel kell annak éles, ríktó színeit tompítani s így egészen sikerült alakitássá tette. Baracsi Rózi és Agnelly Irén két szerelmes leánykát játszottak igaz naivitással, Bércsi pedig egy szolgáló alakját dolgozta fel igen jól. Bognár, Somogyiné, Tihanyi (rövid szerep, de igen jó előadás.) Pogány Janka, Krasznay mellett még Szarvasi jeles huszárcapitánya tetszett. Ellenben nem tetszett Sümegi fabábszerű játéka. Ehhez nem tudunk hozzászokni.

Azt sem értjük, mire való volt a darabot bérletszünetben adni? A régi jó barátok fele számban sem jöttek el, így hát bizony a földszint is, a páholyok tulnyomó része is kongott az ürességtől. Nem valami kellemes dolog a szerzőre, a kit különben minden felvonás végén többször hívtak a lámpák elé s babérkoszorúval is leptek meg. Dr K. A.

A december havi műsor.

— A színügyi bizottság ülése. —

Nagyvárad város színügyi bizottsága tegnap tartott ülésében kifogásolták, hogy a színigazgató teljesen elhanyagolja a népszínműveket s könnyű, értéktelen operettek váltják fel egymást a Szigligeti színházban. Ez a kifogás az utóbbi időben már sokszor elhangzott a színügyi bizottságban.

Azt vetik ellene, hogy a közönség nem szereti a népszínműveket. Pedig az az igaz, hogy a közönséget elszoztatták a népszínművektől, részint azzal, hogy elrontották az izlését az orfeumokba való pikáns izléstelenséggel részint pedig azzal, hogy nem fordítanak gondot a népszínművek előadására s azok csak összepuffolva kerültek és kerülnek ma is közönség elé. Nagy akadály a továbbá a jó népszínmű előadásoknak, hogy nincsen rá megfelelő művész erő.

Régebben mikor a színházi előleges jelentés megjelent, mindenki azt nézte legelőbb, hogy van-e jó népszínmű énekes és népszínmű énekesnő. Ma ilyent nem is találunk a társulat személyzete között. Ezeket a szerepeket, ha hébe-korban szükséges eljátszatják az operett-személyzettel.

Az nem érv, hogy az újabb népszínmű irodalom meddő. Ilyen kifogásokkal a legjobb régi idegen színműveket sem kellene elővenni, mert régiiek. A régi jó népszínművek bátran kiállják a versenyt ezekkel. Az újabb nemzedék jó része nem ismeri a Falurosszát, Csikóst Czigányt stb. legfeljebb az iparos ifjak műkedvelői előadásából.

Jó előadásokkal kell megkedveltetni a közönséggel a népszínműveket s akkor ennek a speciális magyar műfajnak is helye lesz a műsorban s a közönség is szívesen megnézi a sok rossz, de izgató férczmunkák között. Szeretettel, tudással kell irányítani a közönség izlését s a színház ne csak üzlet legyen.

*

A színügyi bizottság tegnapi ülésén dr Hoványi Géza elnökleve alatt Rimler Károly, Mezey Mihály, Kőszeghy József, Becskay Lajos, Eleméry Ferencz jegyző és Somogyi Károly színigazgató vettek részt.

Elnök bejelentette, hogy a Gyermekbarát egyesület két, esetleg három estére kéri a színház átengedését műkedvelői előadásra. Szindarabot, élőképeket, páros- és magánbeszédet mutat-

nak be. Kérik továbbá, hogy ezen estéken a helyáratat 25%-kal felemelhessék. A színigazgatóval a rendezőség már egyezsége lépett.

A színügyi bizottság az előadásokat és a helyáratat felemelését engedélyezte.

Ezután beterjesztette az elnök a színigazgató által december hónapra kitűzött darabok műsorát, a következőkben:

Kis kofa (uj),	Vén leányok (uj),
Feeske fészek (uj),	Széchy Mária,
Hajduk hadnagya,	Tosca,
Orfeusz a pokolban,	Lady Windemere,
Remete esengettyüje,	Három Kázmér,
Katalin,	Megboldoguit,
Casanova,	Sötétség,
Suhancz,	Oeskey brigadéros,
Bob tarczeg.	Lonte,
Arany hid.	Charlei néne,
Rezervisták,	Arany kakas,
Idegennők,	Nagy apó,
Gyimesi vadvirág,	Lumpaczius Vagabundus.
Tetemre hívás (uj),	

Rimler Károly polgármester azt látja, hogy a műsorban alig van értékesebb darab, s inkább gyenge operettekből áll. Nincs továbbá népszínmű, pedig ezt a műfajt, mint sajátunkat nagy kár elhanyagolni. Ne riadjanak vissza a jó népszínművektől.

Nem szabad volna egy szezonból sem hiányozni a Falurossza s más kiválóbb népszínműnek. Ha a színügyi bizottság sem emeli fel e tekintetben szavát, eltemetik a legbecsesebb magyar műfajt s csak üres operettek kultiválásából áll a színház.

Becskay Lajos teljesen osztja a polgármester felszólalását.

A bizottság a műsort tudomásul vette s kifejezte azon kívánságát, hogy a népszínművekre és kiválóbb zenés darabokra is fordítson figyelmet a színigazgató.

Jelentést tett az elnök arról, hogy az ifjusági előadások iránt megtették a szükséges intézkedéseket. Havonként két ifjusági előadás lesz. Decemberben Csongor és Tünde, továbbá Bánkban kerül színre. Az ifjusági előadásokra a helyáratat a következőkben állapították meg: Páholyok fél árban, az összes földszinti ülőhelyek 1 koronában, földszinti állóhely 30 fillér, karzati ülőhely 40 fillér, karzati állóhely 20 fillér.

Somogyi Károly igazgató végül felemlítette, hogy a legutóbbi ifjusági előadásban az ifjuság féktelenül viselkedett. Az a szándéka, hogy a tanárokat felkéri, miszerint előzetesen figyelmeztessék a növendékeket illő magaviseletre.

A kis püspök. Lovassy Andor vigjátéka a Szigligeti-színházban, ma kerül másodszer színre. Ma az előadás páros bérlet 56-ik számban megy s így a páros bérlet jogai érvényesek a mai előadásra.

Boccaccio. Soupe nagyszerű operetteje kerül vasárnap este színre az ismert kitűnő szereposztásban.

Tetemrehívás. Karácsonyi darabja a legközelebb színre kerül a Szigligeti-színházban. A szerepeket már ki is osztotta az igazgató s naponta folynak a próbák az igazgató személyes vezetése mellett ki a darab egyik főszerepét játssza.

Igazságszolgáltatás.

Megszüntetett satópör.

— Esküdtszéki főtárgyalás. —

Érdekes sajtópört tárgyalt tegnap a nagyvárad kir. törvényszék, mint esküdtszék.

Még a képviselőválasztásokkor történt, hogy Sztán Florián belényesi tanár sértő cikket tett közzé egyik várad lapban Bartha Ferencz orsz. képviselő ellen. Azt írta többek között cikkében, hogy az ilyen képviselők csak fizetett rikkancsok, nem pedig a haza

érdekeinek védelmezői. Ezért azután Bartha perbe fogta Sztánt.

Az ügy tegnap került tárgyalásra. A tárgyalás elnöke Millye Gyula volt. Bírák: *Szentlélek* László dr és *Korn* Alajos. A vádat mint főmagánvádló Bartha Ferencz és *Adorján* Emil dr képviselték, *Márkus* László dr a vádlottat védte.

Rendes esküdtek: Ehrlich Ignác dr, Taffer Márton, Ujfalussy Dezső, Füredi László, Dániel Lajos, Richard Dávid, Seress Lajos, Szabó István, Molnár Lajos gyógyszerész, Zsembinszky János, Weintraub Mór, Fejér Gyula.

Pótesküdték: Ullmann József és Virányi Győző voltak.

A vádlott kihallgatása során kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert amit írt, közérdekből írta s csupán jogos kritikát gyakorolt a választási rendszer kinövésai fölött. Személyeket sérteni egyáltalában nem akart.

Bartha Ferencz főmagánvádló kijelenti, hogy kész vádjától elállni, ha sajnálatát fejezi ki a vádlott a történetek fölött.

Sztán Flórián dr kijelentette, hogy az inkriminált közlemény megírása és közzététele által *Bartha* Ferencz egyéni becsületét sérteni nem akarta, amennyiben azonban *Bartha* Ferencz mégis sértve érezte magát, azt sajnálja. *Adorján* Emil dr e kijelentés alapján a vádat elejtette, mire a törvényszék a további eljárást megszüntette.

Az érminályfalvai kiházasító-egylet panamája.

Még 1902-ben történt, hogy a belügyminiszter az Érminályfalvai leány- és fiú kiházasító egylet-et főszozlatta, mert azt az egyleti alkalmazottak nem az alapszabályok értelmében vezették.

A nagyváradi kir. ügyészség vádat emelt az egylet vezetői: *Szentiványi* Ferencz, *Kálmánhelyi* Béla és *Ürögi* Sándor ellen, hűtlen kezelés büntetése miatt. Az érdekes bűnpórt tegnap tárgyalta a kir. törvényszék *Fassie* Pál bíró elnöke alatt. A közvédat *Gáthy* Bálint képviselte s a vádlottakat *Hegyesi* Márton védte.

A tegnapi nap a tanúkihallgatásokkal és a perbeszédekkel telt el.

Fassie Pál elnök az ítélet kihirdetését ma délután 4 órára halasztotta.

A titoktartás megsértése. A *Magyar Estilap* egyik legutóbbi számában érdekes adatokat közölt a választásokról és statisztikai kimutatásban feltüntette azt is, hogy Magyarországon hány választó van, továbbá, hogy hány olyan férfi van, akinek nincs választói joga. A kormány féltve őrzi ezeket az adatokat, amint-hogy azt hiszi, hogy nagy titoknak a »Magyar Estilap« csakis a titoktartás megszegésével juthatott birtokába, sőt mindjárt feljelentést is tett *Muskó* Pál, a statisztikai hivatal egyik díjnoka ellen, akit letartóztattak.

Visszaszívott végzés. Olyan hatása is ritkán volt még felfolyamodásnak, mint a minőt a napokban provokált egyik fiatal ügyvéd. A szatmári telekkönyvi hatóság megszüntető végzést hozott olyan ügyben, amelyben az ügyvéd szerint nem lett volna szabad ilyen végzést hozni. A fiatal jogvédő éppen rossz órában kapta a végzést, mert nyomban utána leült s olyan haragos felfolyamodást adott be elene, hogy mikor később a fogalmazványt elolvasta, maga is megijedt tőle. A várt legyelmli eljárás helyett azonban kapott egy végzést, mely szólott ekképpen: »a bíróság saját előbbi végzését megsemmisíti, az eljárást folytatja, a felfolyamodást pedig csak akkor terjeszti fel, ha a felek kifejezetten kérik.« Ilyesmi sem esik ám meg minden bíróságnál!

TÁVIRATOK.

Nagyváradon merényletet fognak elkövetni Barabás ellen.

Budapest, nov. 25. (Saj. tud. táv.) *Barabás* Béla érdekes dolgot mesélt tegnap az egyesült ellenzéki képviselőknek:

A feleségem tegnap a Kossuth Lajos utcán sétált, mikor elébe toppant egy elegánsan öltözött uriember s azt kérdezte tőle:

— Barabás Béláné Önagyságához van szerencsém?

— Igen az vagyok! Mivel lehetek szolgálatára? — felelte a feleségem.

— *Ha Nagyságod előtt férje élete kedves, akkor ójja attól, hogy Nagyváradra menjen a keddi tiltakozó népgyűlésre, mert Kubik Bélával és Lengyel Zoltánnal ki vannak szemelve, hogy ott merényletet követnek el ellenük; agyon fogják őket löni.*

Barabásnak az egész dologra annyi volt a válasza, hogy a beszéd ijesztgetés akart lenni, akkor az gyávaság, ha pedig jóakaratu figyelemztetés, akkor azt nagyon szépen köszöni.

Kubik Béla azt mondotta Barabás beszédére, hogy az ő családját is *figyelmeltetik 18-án, hogy ha Nagyváradra megy, felbérelt emberek merényletet fognak ellene elkövetni.*

Szell Kálmán nyílt levele.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. táv.) *Szell* Kálmán volt miniszterelnök ma nyílt levelet intézett választóihoz, mandátumáról való lemondása alkalmából.

Szell nyílt levele nagy politikai szenzáció s élénk érdeklődéssel tárgyalják az összes fővárosi politikai körökben. *Szell* Kálmán nyílt levelének tartalma a következő:

A házszabálymódosítás alkalmával történt sajnálatos események folytán a helyzet tarthatatlanná lett. A technikai obstrukciót meg kellett a kormánynak szüntetnie, ezt helyeslem. De nem törvénytelen uton. Sajnálatos dolog, hogy akadtak a szabadelpvüparti képviselők között olyanok, akik a kormányt ebbeli törekvésében nem támogatták. Csak ennek volt köszönhető, hogy az erőszak utjára léptek a vezető emberek.

A jog, törvény útjáról azonban a kormánynak semmi körülmények között sem lett volna szabad letérni, mert törvénytársítással semmi célt sem lehet elérni.

Mindig óhajom volt a revízió, de nem csináltam meg soha. Óhajom, de csak törvényes uton. A mostani erőszak árán létrejött revízió után lekellett vonnom a konzekvenciát. A törvény tudatos és szándékos megsértése nem egyezik meg az én elvemmel. Az ilyen megoldás nem vezethet kellő eredményre. Ezért mondom én le a mandátumomról.

Ellenzéki pártba nem léptem be, mert az törhetetlen szabadelvü pártisággal ellenkezett volna. Bizok a gondviselésben, hogy örködni fog mindenkor hazánk és az igazság felett.

Ő felsége Bécsben.

Bécs, nov. 25. Ő felsége a már több hete történt dispoziciók szerint dec. 10-én érkezik Budapestről Bécsbe.

Tiltakozó népgyűlések.

Budapest, nov. 25. (Saját tud. táv.) Vasárnap az ország minden részében fognak a függetlenségi pártok tiltakozó népgyűléseket tartani. Az egyesült ellenzék minden népgyűlésre fog egy képviselőt küldeni.

Goluchowski Keszthelyen.

Bécs, nov. 25. Goluchowski gróf külügy miniszter tegnap este Festetics Tasziló gróf meghívására Keszthelyre utazott.

Jubiláns tüzérezred.

Bécs, nov. 25. A 2. hadtest tüzérezrede ma ünnepi fennállásának 50-ik évfordulóját. Intézkedtek, hogy az ünnep méltó lefolyású legyen.

NYILTTÉR.

Minden külön értesítés helyett.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük a legjobb férj, legjobb apa, testvér, rokonnak

Dr. KORNSTEIN LAJOS-nak,

életének 56 ik, boldog házasságának 30 ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 25-én, d. u. 3 órakor történt gyászos elhunytát.

A meghalott hült telemei f. hó 27-én, vasárnap d. e. 11 fognak Szilágyi Dezső-utca 9. számú házából az új izr. sírkertben az örök nyugalomnak átadatni.

Nagyvárad, 1904. november 25.

Özv. dr. Kornstein Lajosné szül. Wolf Ilona neje. Dr. Kovács Bertalan, Kovács Zsigmond fiai. Kornstein Emil, Kornstein Herman testvérei. Kornstein Emilné, Kornstein Hermanné, özv. dr. Kovács Jenőné, Bleuer Samuelné sógoronői. Bleuer Samuel sógora.

Csendes részvét és koszorúk mellőzése kéretik.

REGÉNYCSARNOK.

GILLIAN.

Angolból átdolgozva.

— Reményem, édes Gillian, hogy bárki legyen az a férfi, te szeretni fogod őt — jegyezte meg Berti nyugodtan. — Szeretet nélkül kötött házasság igen hamar tönkre tenne tégedet. Berti kinézve az ablakon, erőltetett mosolylyal egy lovasra mutatott, ki lovásztól kísérve, a ház felé közeledett.

— Gillian — szólott s átható tekintettel nézett rá — néha azt hiszem, hogy ez az ember fogja megteremtteni életed boldogságát.

Gillian zavarba jött, elpirult, szeme felragyogott s félig nyílt ajkai körül édes mosoly vonult el. De a mosoly gyorsan eltűnt s szeme elsötétült.

— Attól félek, hogy e boldogságnak elérésére én nem igen számíthatok — mondá hiddgen. — Sir Ross Gilbert épp oly kevésbé gondol arra, hogy engem elvegyen feleségül, mint arra, hogy az utcáról szedjen fel egy leányt

és azt vegye el. Hallottad volna csak a minap, a hogy a családi büszkeségről, az öröklött ére-nyekről s több eféle bolondságról mily ékes-szólással beszélt! Lord Falczonbergről beszélt a ki nemrég nősült meg.

Berti intett a fejével.

— Tudom, pénzzavarban volt, és egy vén uzsorás leányát vette el.

Én is ugy tudom. Sir Gilbert a legerősebb szavakkal elítélte lord Falczonberg eljárását. Így szólt: »Nagyon meglep, hogy Falczonberg, ki oly különös gondot fordít a lovai és kutyái származására, saját felesége származása iránt olyan közömbösnek mutatkozik. Nagy kellemes lesz neki, ha majd ugyanazokat a tulajdonságo-kat, melyek az apósában megvannak, a gyer-mekeiben megújulva fogja látni. Aztán kegyes-ke-dett bennünket az öröklött erkölcsöket és haj-landóságokat illető nézeteiről fölvilágosítani, és a mit családomról mondott, azt nagyon unal-masnak találtam. Ezekből láthatod, hogy ha életem boldogsága Ross Gilberttől függ, akkor, az elég rossz kilátás a jövőmre nézve.

Berti mosolygott.

— Vajjon a te szép arcod igézete alól minő elvek szabadíthatják meg az embert! — kérdezte szeretettel. Gillian! Mily kedves név! Mindig oly kellemes képet támaszt lelkemben — egy régi kert képét, sárga-nárcisz-csopor tokkal a borostyánnal befutott falak alatt, s látok egy sötétkék ruhás leányt, nárciszokkal az övében, a mint a nap lementét nézi.

— A hogy egykor együtt szoktunk nézni, — vetette közbe Gillian, kezét gyöngéden Berti vállára téve. Akkor jobb leány voltam, mint most. Nem voltam ily világias, hiu és önző. Londonban kihfejlődött minden rossz tulajdon-ságom.

Hirtelen elhuzta a kezét, a mint az ajtó megnyílt. Blacketné szobaleánya jött azzal az izennel, hogy Gillian menjen a szalonba.

— Sir Ross Gilbert van itt — mondá a leány.

— Jól van, mindjárt megyek.

Gillian a tükörhöz állt s nézegett magát.

— Ma nagyon rossz színben vagyok — mondotta. — Jó, hogy vége a szezonnak. Az izgalom s a sok éjjelezés ártalmamra van, ám-bár sebj. Öreg dajkám azt mondotta, hogy ugy sem lesz belőlem vén csont soha.

— Miért nem? — kérdezte Berti. — Sohse gondolj ilyen bolonságra.

Gillian nevetett. Főlemelte a kezét s meg-huzta cousinja bajuszát. Azután távozott, ne-hogy sokáig várokoztassa vendégét.

Berti pillanatnyi habozás után követte s megállott, midőn a leányt a szalonba tűnni látta. Szivarra gyujtott. A mint aztán keresztül-ment az előszobán, hallotta Gillian és Sir Gil-berth beszélgetését s a félig nyílt ajtón át látta Gillian sugár alakját, a mint bájos állásban a kandallóhoz támaszkodott s ragyogó szemmel sir Gilbert arcára nézett.

— Igen, holnap elutazunk, — mondotta Gillian — és nem is bánom már. A szezon szer-etem, de London borzasztó meleg és poros juliusban. Az ember fáradtnak és kimerültnek érzi magát ilyenkor, a falusi élet nyugalma és csendesége után vonzódok.

— És a falusi élet ártatlan örömei után — ugy-e Gillian? — kérdezte sir Gilbert élénken.

Berti boszusan mormogta:

— Mi az ördög, a nevének szólítja?

— Osztozom a kegyed véleményében, — folytató s sir Gilbert. — A szezon fárasztó, egy-hangu mozgalmait nagyon meguntam és alig várom, hogy ismét otthon legyek. Nem való nekem a városi élet. Ugy-e Gillian, maga is szereti a falusi életet? Ugy-e, többet érnek a falusi csendes mulatságok, mint a londoni élet izgatottsága és lázas örömei?

Berti éppen távozni akart, de kíváncsi volt Gillian feleletére.

— Oh, azok az ártatlan falusi mulatságok, természetesen! — mondá a leány s mosolyogva nézett sir Gilbert arcára.

Folyt. köv.

Szigligeti-Színház.

Ma, szombaton 1904. november 26-án:
szinre kerül:

Kis püspök.

Vigjáték.

HELYARAK: Nagypáholy 14 koron. 1. emeleti és els. emeleti páholy 12 kor. Másodemelet. páholy 8 kor. Zsálye 3 kor. Kórszék 2 k r. 40 fill. Tánálásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill. Közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Díák és katonajegy a földszintre 60 fill. Varrati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bér-házzal szemben, d. e. 10 től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnál 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók ma d. u. 3. órától 5-ig.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap, vasárnap, november hó 26-án:
délután fél helyárrakkal

Uzai gyöng.

Népszinmű.

Este rendes helyárrakkal

BOCCACCIO.

Operette.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, nov. 25.

Buza ápr.-re	— — — —	10.24
Buza okt.	— — — —	8.85
Rozs ápr.-re	— — — —	7.07
Tengeri májusra 1905.	— — — —	7.88
Zab okt. re	— — — —	7.60
Repcze aug.-ra	— — — —	11.20

Értéktözsde.

Budapest, nov. 25.

Os-rákhitelrészvény	— — —	10.15
Magyar hitelrészvény	— — —	786.—
Leszámitoló bank	— — —	463.—
Rimamurányi	— — —	530.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — —	644.—
Közuti vasut	— — —	584.—
Városi villam-s vasut	— — —	344.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1904. nov. 25.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	118.75
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98.15
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	.89
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	98.—
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcson	— — —	20.6—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcson	— — —	16.2
Osztrák járadék papírban	— — —	99.50
Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.—
Osztrák járadék aranyban	— — —	120.—
Osztrák korona járadék	— — —	100—
1860. oszt. államsorjegyek	— — —	16.30
Osztrák magyar bankrészvény	— — —	796.50
Magyar hitelbank részvény	— — —	776.50
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	674.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	649.50
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	19.05
Német birodalmi márka	— — —	117.55
London vista	— — —	23.942
Páris vista	— — —	95.22
02 márkás arany	— — —	23.50

A szerkesztésért felelős:

DR. VUCSKICS GYULA.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Gyártelep: BÉKÉSCSABÁN. Gyári-

raktár: NAGYVÁRADON,

Fő-utca Guttman ház.

Saját készítésű elegáns asztalos
és kárpitós

BUTOROK

modern stílusban, gazdag választék-
ban, yari árban.

Szolid, szabott árak!

Meghívó.

A Leszámitoló és Jelzálogbank
részvénytársaság 1904. évi november hó
26-án délután 5 órakor a saját helyisé-
geiben (Lévai-palota)

rendkívüli közgyűlést

tart a melyre a részvényeseket meghívja.

A rendkívüli közgyűlés tárgya: Az
igazgatóság javaslata az alaptőke feleme-
lése iránt.

Tisztelettel

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

11 §. A részvényeseket a társaság ügyei-
ben megillető jogokat a részvényesek a köz-
gyűlésen gyakorolják, melyek minden a gyűlést
megelőző nap déli 12 órájáig a pénztárnál ösz-
szes még le nem járt szelvényével együtt be-
tett részvények tulajdona egy szavazatra jogosít.

14. §. A rendkívüli közgyűlésen csak
oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, ki
részvényeit legalább négy héttel előbb nevére
átíratva. 934

Ki

hirdetni akar

akár csak apróhirdetés-
sel is és pedig személyi
képviselési, állás, vétel,
eladás,- haszonbér- és
bérlet keresletekkel,
előnyösen fordul

Mosse Rudolf

hirdetési irodájához

BUDAPEST.

IV., Ferenczlek-tere 3

(Távbeszélő 32-45.)

Ez által a hirdetőre több
költség nem, ellenben
egész sora az előnyök-
nek háramlik és pedig:
díjtalan szaksz. tanács
a hirdetés célszerű szö-
vegezésére feltűnő kiál-
lítására és a legalkal-
masabb lapok választá-
sára nézve stb Kata-
logus díjtalan

Olcso kölcsön

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl-féle ház, szemben a Rimanóczy szállóval)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiac terén bank-tisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képvisellete alapján:

1. leszámítottak váltókat;
2. folyó számlahitelt nyújtok;
3. Jelzalog es hosszú törlesztéses kölcsönöket (melyekben a tőke és kamat is benn foglalatik) 10—50 évre a lehető legrövidebb idő alatt és legalacsonyabb kamatláb mellett minden előzetes díj és költség nélkül folyósítottak;
4. régebbi tarozásokat olcsóbb kamato kölcsönökkel cserélek fel.

Mindentéle kölcsön ügyletben szívesen állok rendelkezésre és minden díjazás nélkül szolgálak felvilágosítással, utbaigazítással délelőtt 9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon 424 szám. 930.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Részvénytőkéje teljesen befizetett félmillió kor.

Betéteket elfogad előnyös feltételek mellett könyvecskére vagy folyószámlára.

Leszámitol magán- s üzleti-váltókat a legmérsékeltőbb kamatláb alkalmazása mellett.

Előleget nyujt értékpapirokra *zálogkölcsön* vagy *folyó számla* alakjában.

Vesz és elad tőzsdén jegyzett értékpapirokat és bevált értékpapirszelvényeket és sorsolt értékeket.

Kézi zálogosztályában (Kossuth Lajos-utca 4 sz. földszint) pénzü előleget nyujt *arany és ezüst tárgyakra* valamint *mindennemű ingóságokra* a törvény által megszabott kamat mellett

Rövid vagy hosszabb lejáratu közönséges vagy törlesztéses jelzalog

kölcsönöket nyujt

ház és földbirtokokra

esetleg drága kamatozásu kölcsönöket konvertál 500 koronától kezdve

10—50 évi visszafizetésre a legolcsóbb kamat és tőketörlesztési hányad

881

mellett, gyors lebonyolítással.

Huzás december elsején.

Erzsébet Szanatorium-

sorsjegyek

a napi árfolyam mellett kaphatók a

„Központi Takarékpénztár Rt.-nál“

(Szilágyi Dezső-utca, dr Adorján-ház.)

„Nagyváradai Hitelbank“

részvénytársaság

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamatláb és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses

jelzalogkölcsönöket

nyujt,

melyeket a legrövidebb idő alatt fo-

lyósít. Kölcsönkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozásu kölcsönöket bélyeg és illeték-mentesen **con**vertál.

Elfogad betétkönyvecskére és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett **5°-os** kamatot összeg után fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Értékpapirok, ékszerek és terményekre előleget ad.

397

Az igazgatóság.

KECSKEMÉTY ISTVÁN

ÉTTERME és SÖRCSARNOKA Nagyváradon, Lukács György-(Kőfaragó)-utca sarkán.

A legújabb meglepő zenítő automata-zongora.

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim becses tudomására hozni, hogy a teli unalmas estéket kellemessé tegyem, szórakoztatásul egy oly **zenítő AUTOMATA-zongorát** állítottam föl, ami még nincs több és egy kitűnő nagy gramafont és több játékdolgokat tisztelt vendégeim rendelkezésére bocsátom.

Továbbá ajánlom **magyaros konyhám, tisztán kezelt boraim**, melyeket kizárólag termelőktől szereztem be, mérsékelt árak, előzékeny, pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

743

KECSKEMÉTY ISTVÁN, vendéglős.

Egyben van szerencsém igen tisztelt vendégeim és jóakaróim szíves tudomására hozni, hogy

éttermemet **megnagyobbítottam**, úgy, hogy tisztelt vendégeim kényelmét megszerzem. Most alkalmam van minden **társas összejövetelekhez tágas, szép termet rendelkezésre bocsájtani.**

Előzékeny kiszolgálás!

Jutányos árak!

Társas ebédek, vacsorák vagy lakomák étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak. — **ABONENSEK** részére mérsékelt árszámítás.

Egyben van szerencsém a vidéki utazó közönség szíves figyelmébe ajánlani ujonnan berendezett **VENDÉGSZOBÁIMAT**, melyek tisztántartására különös gondot fordítok, valamint **SZALLÓHELY** is jutányos ár mellett szíves rendelkezésére áll.

Számos látogatást kérve tisztelettel

KECSKEMÉTY ISTVÁN
dégfős.